

DAIM ILAZI
ДАИМ ИЛАЗИ

LUNDRIM NË KONË
ВРЕМЕПЛОВ

ТЕТОВË - ТЕТОВО, 2023

DAIM ILAZI - ДАИМ ИЛАЗИ - LUNDRIM NË KONË - ВРЕМЕПЛОВ

**DAIM ILAZI
ДАИМ ИЛАЗИ**

**LUNDRIM NË KONË
ВРЕМЕПЛОВ**

TETOVË-TETOVO, 2023

Botues-Издавач: DAIM ILAZI
Redaktore-уредник: BEHARE NEZIRI- БЕХАРЕ НЕЗИРИ
Recenzent-рецензент: Dr.prof.SALAJDIN SALIHU
Përkthim/превод: DAIM ILAZI
Лектор по македонски јазик; Верица Тоциновска
Ballina: pikura nga pikt.akad.Miftar Memeti
Корица: слика од академ.сликар Мифтар Мемети
© Daim Pazi, 2023
Tirazhi: 250 kopje
Shtypi-печатница: ART GRAFIK TETOVË
Të drejtat e rezervuara të autorit
Резервирани права на авторот
CIP-Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека
"Св. Климент Охридски", Скопје
821.18(497.7)-1
ILAZI, Daim
Lundrim në kohë / Daim Pazi = Времеплов / Даим Илази. - Tetovë ;
Тетово
: D. Pazi, 2023. - 130 стр. ; 21 см
Напореден текст на алб. и мак. Јазик
ISBN 978-608-66366-3-0
COBISS.MK-ID 60371205

Botimin e librit financiarisht e ndihmoi Ministria e
Kulturës së Republikës Veriore të Maqedonisë
Книгата е финансирана од Министерството за Култура на
Република Северна Македонија

QUO VADIS? KU SHKONI?

Janar,
acar në Tetovë.
Hell akujsh më ranë mbi kokë.
Stacioni i autobusëve lahej me lot,
me dënësje motrash e nënash.
Që s'ndaleshin dot...

Sytë lotojnë gjak,
autobusët numërojnë...
Katër, gjashtë, tetë, dhjetë, njëzet, hej.
Si konserva sardele,
me vasha e djem të ri.

Qyteti im përsëri, mbeti ngjyrë gri.

Nisen në drejtime të panjohura...

Nisen duke i lënë,
nënat me duart në gji.
Fëmijët, mbartin me vete mërzinë.
Në kokat e tyre,
mbetën ankthe e trishtime tmerri, kujtime pakufi...

Në sytë e tyre,
imazhe të lagura.
Hijezohen pamjet e valëzuara.
Me duart lartë e shpresa të thyera,
me lutjet Zotit drejtuar...

Për Zanat e tyre,
që agun presin.
Me këngë trishtimi dhe mërzie,
para syve m'u shfaq teatri absurd.

Nisën autobusët...

Fluturojnë dëneset,
u larguan si aparteide shtegtarësh.
Me të gjitha trishtimet e kësaj toke.

Me ndjenjë pafajësie.
Me sy të frikësuar.
U larguan... të shituar...
Tmerr e pelin, m'u bë jeta mua.

QUO VADIS? КАДЕ ОДИТЕ?

Месец јануари, мраз во Тетово,
мразои ми паднаа на глава.
Автобуската станица е облеана во солзи
лелеците на сестрите и мајките
никој не може да ги запре.

Очите ми крвават, ги бројам автобусите
четири, шест, осум, десет, дваесет,
како конзерви сардини од млади девојки и момчиња.
Мојот град повторно стана сив.
Тргнаа во непознати правци,
заминуваат оставајќи ја лулката дома без деца
носејќи ја здодевноста со себе.
Во нивните глави
спомените се преклопени
повторно ќе се појават во тажни денови
со кренати раце и скршени надежи,
Со молитва кон Бога,
Со љубовни крикови,
за нивните самовили што белите мугри
ќе ги чекаат со тажни песни и здодевност.

Пред очи ми се појави
театарот на апсурдот,
сакав да се запалам од очајот
без да отпуштам ни крик ни треперење
како маченикот Јан Палах.

Автобусите тргнаа...
Мислите и болките летаат
заминаа како патници апатриди
со сите таги на овој свет,
со замижани очи.
Заминаа, без трунка невиност,
Таа јануарска вечер,
по новогодишната забава
Тетово изгледаше тажно
како бездна, како празна епрувета.

YLL POLAR

Në këtë rrugëtim të gjatë,
të dua në heshtje.
Se vetëm në heshtje,
s'e gjej refuzimin tënd, luaneshë.

Kështu të ndjej, shumë thellë...

S'koti të sodita fisnike,
ti m'u shfaqe magjike.
Pikturë madhështore,
e pamposhtura kështjellë.

Në zemrën time të plagosur,
gjithçka është trazuar.
Të shoh shpesh në ëndrrat e mia,
aty përqafimet nuk kanë fund.

Do më mbetesh plagë e ëmbël,
si dëshirat e mistershme të 1001 netëve.
Krater vullkani,
që shpërthen në errësirë nga kopshti yt plot frute,
ku dua t'i vjeli dy kokrra qershi.

Kam parë shumë gishta skofiarë,
vetëm tuat më dukeshin si ujëvarë.
Ku flladiten zanat e malit,
që puthen me djem beqarë.

ПОЛАРНА ЗВЕЗДА

Во долгото патување
Те сакам во тишина
Само во тишина
Не го наоѓам твоето одбивање, лавице.
Те чувствувам до срж
Во тајната на мојот свет
Каде што никој не може да те поседува
Освен мене.

Благородно суштество,
Ми се појави магично
Украсена во барокен стил
Прекрасна слика
Волшебна како замок.
Во моето рането срце
Сè е метеж
Сакам да те галам
Како пролетен ветрец
Да те држам во моите соништа
Каде што бакнежите никогаш
немаат крај...

Ќе останеш слатка рана,

Бел крин, мистериозна желба
Душата ми кажува од твојот Еден
Да наберам две црвени цреши.

Сум видел многу нежни прсти,
Ама твоите се како водопади
Каде што се дружат самовилите
И водат лубов со селските
момци.

SONTE BIE SHI

Sonte bie shi rrebesh
Muza ime,
kohë e keqe për poezi.
Bubullima me vetëtima,
në kupën e qiellit ku klith dëshpërimi.

Sytë diku të kërkojnë,
nuk kanë gojë të flasin, gjak lotojnë.

Eja, qoftë gjunjas si e çmendur,
pa i larë sytë e pa makijazh.
Ashtu si je,
me flokë të shprishura e shikimin e turbullt.
Më mbërthe me krahë,
me flatrat e Dedalit,
bashkë të fluturojmë qiellit.

ВЕЧЕРВА ВРНЕ ДОЖД

Вечерва врне дожд, моја музо,
Пороен дожд.
Лошо е време за поезија.
Блескотат громови со молњи
Куполата на небото очајно плаче,
Очите секаде те бараат,
Не зборуваат, крв пролеваат.
Дојди, дојди на колена како лудачка,
Со немиено лице и без шминка,
Со разбушавена коса и заматен поглед.
Дојди, зграпчи ме со двете раце,
И со крилата на Дедал
Да полетаме кон небото.

MË GRISH...

Nëse ligështohesh shumë,
e shuhesh nëpër mjegull,
shpresën mos e humb.

Më grish si më parë,
do të tregoj si të trasosh rrugë...

Nëse zemra të vajton,
pashë Zotin më grish.

Kur trishtimi befas të pushton,
të lutem mos u venit,
qëndro si shkëmbi përballë furtunës.

Pritëm sa të vij,
që djersët e dashurisë,
të na rrjedhin si curra.

Nëse lotët të rrjedhin nëpër fytyrë...

Më grish pa siklet,
do vij etshëm t'i pijë.
Nëse futesh në vorbull dhimbjesh,

mos u dorëzo.

Sëmbimet do t'i ndajmë bashkë, të dy.

Nëse shpërthen vullkani yt vrullshëm,
si Vezufi mbi Pompei,
pasqyrën e pluhurosur bëre copë e hi.

Le të bëhet gjithçka rrëmuje,
nëse qielli bëhet katran.
ti qëndro e buzëqeshur,
si zambak i bardhë në erë.

Nëse gjumi të ikë natën vonë,
kur të të sulet ndonjë lemeri,
më grish natën ta kalojmë me lirikë nën shi.

ПОКАНИ МЕ

Ако се почувствувааш многу слаба
Ако се загубиш во магли
Надеж не губи
Покани ме како некогаш.
Ако срцето исплука лава
Биди силна ко карпа
Кога душата стенка
Жити Бога, покани ме.
Кога тагата ќе те обземе
Те молам
Животот нека тече ко вода
Почекај ме да дојдам.
Ако солзи потечат по твоето лице
Не срами се, покани ме,
Ќе дојдам жеден да ги пијам.
Во виор од болка ако влезеш
Болките заедно ќе ги споделиме.
Ако вулкан силен во тебе еруптира
Како Везув над Помпеја
скрши го огледалото
Парчиња да се стори
А хаос и неред сè нека стане.
И ако небото се обои во црно

Покани ме со магична моќ
Со лирска поезија
Да ја поминеме пеколната ноќ!?

MJELLMA NË LIQE

Ti je heshtje e ëmbël me klithje,
në zemrën time ke marrë udhë.

Je siluetë e trishtë që më ndjek,
e butë e brishtë, si mjellmë.

Mbi liqenin dallgë trazuar,
nga afshet e shtatit me huret tua.
Unë kudo reflektojnë magji,
ditë e natë unë, venitem në largësi.

Fisnikëria me buzëqeshjen tënde,
m'u futën thellësisht në shpirt,
më je bërë torturë e ëmbël.

Vështirë e kam të të kuptoj...

Harroj mërzinë time e heshtjen e gjatë,
sëmbimet e pafajësinë i strehoj në gji.
Për fjalët e pathëna të Erosit,
mos më pyet.
Më thuaj në vesh,
nga të vjen kjo magji?!

ЛЕБЕД ВО ЕЗЕРОТО

Ти си тишината што слатко зборува
Тажната силуета што ме следи,
Мека, кривка, како лебед
Над брануваното езеро

А твоето тело, бело и благородно
Секаде одразува нежност
Бледнувам во далечината секој ден.
Благородност во твојата насмевка,
Си влегла длабоко во мојата душа
Ти стана моја слатка тортура,
Тешко ми е да те разберам.

Овие недовршени стихови и оваа досада
Не сакам да ја колнат оваа долга тишина,
Не ме прашувај за зборови на Ерос,
Кажи ми на уво од каде доаѓа твојата магија?!

LOTËT E DASHURISË

M' u duke e hirshme, mjellmë bardhoke,
që luaje me dallgët e liqenit.
Shpatë e mprehtë e zemër e fisme,
që prisje stuhitë e njëpasnjëshme.

Ti si rrem jargavani,
rreth teje aromë që më josh.
Natën qeshje tinëz me hënën,
ditën qiellit ia bëje me sy.

Deshëm t'i pëshpëritim,
diçka njëri-tjetrit si në shtrat.

Fjalët na rrinin në maje të gjuhës,
ku na mbetën prore,
si siluetat e zanave pranverore.

Ecnim heshtas,
territ që mbulonte bulevardin.

Dridheshim, kapur dorë për dore.

Më recitoje zë ulët “Mos u dorëzo Ines” nga Arsen Dediqi,
të flisja për Balzakun e konteshën Hanska
Prisja të më thuash: sonte, nata është e jona,
fitimtar të mbetemi të dy.
Doja të bëheshe Sheherzadë, prush e hi,
trupat qullë të na bëheshin,
si Barbarës e Preverit nëpër shi.

СОЛЗИ НА ЛУБОВТА

Ми изгледаше нежна и убава, како бел лебед
Кој си игра и се бори со езерските бранови
Ги чекаше последователните животни бури...
Во тебе и околу тебе мирисот на јоргованот
Подмолно се смееше со месечината
Потајно му намигнуваше на небото
Сакавме да си шепнеме нешто еден на друг
Но, зборовите останаа под јазикот
Немо чекоревме рака под рака во темнината
што го покриваше булеварот на градот
додека нашите тела се тресеа.
Рецитиреше тивко „Не дај се Инес“ од Арсен Дедиќ
Ми зборуваше за Балзак и грофицата Ханска
и очекував да кажеш:
Вечерва ќе ти ја подарам како трофеј оваа ноќ
Ќе станам Шехерезада, жар и пепел,
Телото да се кваси од пот
Како Барбара на Превер на дожд.

MBI PYLLIN E DENDUR

Mbi pyllin e dendur,
vallëzon një mjegull e rëndë
me tinguj drithërohej.
Nga melankolia,
trishtimi e zhurma e mbytur.

Në pyllin e dendur,
reliev i ashpër.

Pa krushqi,
pa nuse e pa dasmorë.

Dritë në tunel kërkvoja,
në pyllin tim,
ku gjarpinjtë e gjakut,
me lavditë e trishtuara,
mbetën këngë në çiftelie.

НАД НАД ГУСТАТА ШУМА

Над мојата густа шума,
танцува густа магла,
звук од ридот ме обзема,
страшна летаргија навлегла...
Во густата шума,
стрмни терени,
ни свадбари ни невеста,
факел во тунел изчезна.
Во мојата шума,
крвави змии,
надуени од свежа крв,
крик на мајки од бол.

VETMIA

Vetmia, më bën shkëmb për stuhi,
i tmerrshëm jam ndër të njëqindët.

Budalla më bëjnë të njëmijtët...

Tokën e lëvroj mirë në vetmi
taktin e mbaj për mrekulli.

Lolo më bëjnë në tollovi...

Daltonistët anembanë,
rrugën ma ngatërrojnë,
që e njoh edhe nëpër hënë.

ОСАМЕНОСТ

Колку сум моќен во осаменост,
Колку ужасно се чувствувам во толпа.
Колку сум глупав меѓу илјадити,
Колку убаво орам во осаменост.
Го држам тактот лековити,
Во толпа ме тресе избезуменост.
Далтониисти на сите страни,
Губам со нив пат насекаде.

DIMRI I MADH

Luftë shpirtrash,
në këtë dimër të madh vetmie.

Si të dal nëpër vrimën e gjilpërës,
si të mos qullem nga rrebeshet e shiut,
si t'i shikoj njerëzit në sy.

Këtij moti të djallëzuar,
Me ëndrrat e imazhet nga Poli i Veriut.

Ditë e natë,
rri e pres,
me vesh në shina treni.

ГОЛЕМА ЗИМА

Војна на духови,
Во голема зима,
Како да се извлечем,
Низ иглини уши.
Да не накиснам,
Од поројни дождови,
Како да гледам луѓе во очи,
Во сатанско време.
Нестрпливо чекам вест,
Од Северниот Пол,
Ден и ноќ бдеам,
Со уши на шини спијам.

BETOHEM

Betohem për sytë e ballit
E nesërmja,
s'do të më gjejë në gjumë,
si dita e djeshme shterpe.

Dje isha hero në errësirë,
bajrakun e zi ma ngulnin,
mbi kulmin e shtëpisë.

Rrjetat e merimangës,
nëpër oborrin tim,
m'i lëshonin në mesditë.

Betohem shpresa ime,
s'do të jetë leckë e ndyrë,
për ëndrrën time shekullore.

СЕ КОЛНАМ

Се колнам,
ветувам,
Во утрешниот ден,
Нема да сум во сон,
Како денешен изоден.
Вчера бев херој на
мракот,
Црниот бајрак декор,
На врвот на куќата,
Пајажини мрежи во двор
Ме опкружува несреќа.
За надеж ќе се избирам,
Валканата крпа ќе јасогорам,
Сонот вековен
ќе го остварам.

DELIR KOHE

Delir kohe është,
çdo kujt i ndërsehet.
S'prish punë,
as kush me kë shkërdhecët.

Jetoj në kohë satanike,
vlera e grabitur nga barbarë.
Kozmosi duket si epruvetë boshe,
gjithandej thuret epitaf çmendurie.

Unë Don Kishoti,
ëndërroj Diogjenin me fener në dorë.
Artiku,
Antartiku,
lindja e perëndimi,
më duken njëjtë.

Shtërzime aborti,
bota mbeti,
zambak i ngrirë në borë.

ДЕЛИРИЈУМ

Живеам во делириумско
време,
секој со секого флертува,
и не е многу важно,
кој на кого му го тура.

Живеам во сатанско време,
вредноста е нула
се плете епитаф на лудило.

Јас Дои Кишот, сонувам Диоген со фенер на рака,
Артик и Антартик, исток и запад ми се исти,
светот ми изгледа како бел крин
замрзнат во снегот.

PROMETHEU

Në skëterrë u zhdukën lozonjarët,
kënga magjike u tret nëpër det.

Hutini i zi me kthetra vardiset
rrënjëve të thella të trungut Ilir.

Rrudhat e ballit,
Kutinë e Pandorës e tregojnë.

Xixa stralli flakërojnë,
prej syve të Prometheut,
Meteorët e qiellit numërohen.

ПРОМЕТЕЈ

Самовили исчезнаа во темнина,
Магичната песна се топи в' море,
Утот со канци од височина се врти
Околу Илирскиот даб.
Брчки на чело од болка,
Пандорина кутија,
Прометеј медитира,
Искра од очи пламти
Небесни метеори, брои...

PLAGËT

Do t'ju lutem,
me duar të ngritura drejt qiellit,
mos më pyesni për plagët e mia.

Janë të moçme,
të freskëta,
ende kullojnë gjak!

Disa ruhen në errësirë,
disa tatuazh në zemër i kam.

Disa i kam varrosur,
thellë nën tokë.

Me qindra shifra nëpër nekropole.

РАНИ

Ве молам,
Со рацете кон небо,
Не прашувајте за моите рани.
Уште се свежи,
Не прашувај, крвават,
Некои се закопани,
Некои во срце
тетовирани
Во темни тунели сокриени,
Во длабоки некрополи
затрупани.
Не прашувајте за моите рани.

RULETI RUS NË UKRAINË

Në këtë pjesë të botës,
ndodh eklipsi i trurit.

Luhet ruleti rus me valsën e vampirëve,
ndërgjegjja e botës në flakë ra,
kundërmojnë kufoma të kalbura,
mish e eshtra njerëzish nëpër rrugë.

Për perandorinë ruse,
kjo tokë kafshatë e rëndë duket.

Hëna e skuqur,
flakë nga turpi i barbarisë.

Ndeshje futbollit, me kafka fëmijësh,
vashave të bukura ukrainase,
virgjëria u shndërrohet,
shtatzëni djajsh.

Tundohen e kafshohen në terr,
me dhëmbë vampirësh.

Plagë të përjetshme,

në gjinjtë e bardhë,
Në qafë të jetës,
harbutët e stepave lozin ruletin rus.

Putini,
duke lëpirë gjak,
se ngop deti Azof.

S'desha t'ua numëroj mëkatet,
le t'i mallkojë i madhi Zot.

РУСКИ РУЛЕТ ВО УКРАИНА

Во овој дел од светот,
Се затемнува умот, совеста во оган,
Се игра руски рулет и валцер на вампирите,
Месечината поцрвенета од срам на варварството
Трупови, месо и коски скапуваат по улиците,
За Руската Империја оваа земја е тежок залак.
Се игра фудбал со детски черепи,
На убави украински девојчиња како горски самовили
Со животинско силување им се одзема невиноста
каснати во мрак во белите гради и врат од волчи
заби.
Јуриш на вампирски ордии од руските степи
убиваат и рушат сè без милост
опиени војници со вотка Путинов,
лижејќи ги ножевите со крв.
Ни разбрануваните таласи на морето Азоф
не може да ви ги исперат големите гревови
ќе ве проколне големиот Бог.

DIKUSH THA...

Dikush tha: për shkakun tënd u bëra poet,
ta dini se në dashuri jam mbret.

Dikush tha: rruga ime është pafund,
jam Posejdon që detin trazon.

Dikush tha: jam xhevahir në maja shkrepash,
kam zemër të gjerë sa stepat,
jam krateri i vullkanit të pashuar.

Dikush tha: moti kam vdekur,
vargjet e mia, s'i kishin kuptuar.

Dikush tha: jam pikturë e trishtë,
me gjakun tim vizatuar,
mahniten galeritë e botës.

НЕКОЈ РЕЧЕ

Некој рече:

заради неа станав поет,

И во љубовта сум цар.

Некој рече: патот ми е бесконечен,

Посејдон сум на разбранувано море.

Некој рече сум скапоцен камен на карпите,

И имам широко срце како азиски стеги,

И дека сум кратер на жив вулкан.

Некој рече дека сум мртов,

Нека стиховите кажат за животот.

Некој рече: Јас сум страшна слика

во светските галерии.

LUTJE

Të lutem mos më dhuno,
jam urë që bashkoj brigje.

Mos m'i trishto engjëjt,
fëmijët e mi janë në gjumë.

Plagën e madhe,
Bëje me gjaku tim,
t'i vadisësh tokat pa kokat.

Do të jem torzo,
me gjarpinj nën gur.

Përherë gurë graniti,
pluhur kurrë.

МОЛБА

Те молам, не ме убивај
мост сум и спојувам брегови.
Те молам не прави врева,
ќе бегаат ангелите,
а моите деца спијат.
Ако ми правиш големи рани,
знај, мојата крв ќе напои ливади...
ке спијам со змиите под камења,
торзо ќе бидам, никогаш прашина.

KALAJA E TETOVËS

E ngjuar në kënd qielli,
nën mjegullinën e errtë.

Aty ku lëviz lashtësia,
si Tetova me ardhmërinë.

Ku ëndrrat përthyhen tej,
teksa soditen qytetarët.

Si lypës i verbër,
brenda kalasë e kërkoj emrin tim,
vulë lashtësie.

Fshehur thellësive të mileniumeve,
si thesaret nëpër dasmorët e dasmave.

Shqip i them,
Lartësohu krenare si nuse,
mbi themelet e perëndive.

Se unë,
Odise të kërkoj labirinteve.

ТЕТОВСКО КАЛЕ

Занемена невеста во агол на небото,
Во темен тунел зборува со Тетово,
Од замокот во сред ден сонувам,
Го чува градот како слеп просјак.
Замокот изгледа ко пијана жена,
Бара средба со поспано Тетово,
Природа, а околината не дише,
Сончевите зраци едвај осветлуваат.
Тетовски гердан, око на антика,
Во длабочина го чува богатството,
Носи на темели минати векови,
Одисеј те бара низ лавиринтите.

ANATEMA E SHKUMËS

Me shushurimë simfonike,
sjell flladin nëpër damarët e mi.

Mozaiku në Xhaminë e Pashës,
numëron mote shekujsh.

Nga minarja,
dëgjohet ezani i përshpirtshëm.
Thirrje për lutjeje hyjnore...

Hamamit të vjetër,
heshtazi uji ia gërryen themelet.

Shkuma kur turbullohet,
bregu i lumit kur mbetet pa vizitorë.
Unë lutem skaj urës së gurit,
për ujin e lumit jetë,
ku i ruan sekretet e Neronit?!

Me vrull i ke joshur shekujt,
E sot jeton mes jetës e vdekjes.

АНАТЕМА НА ПЕНА

Жубор, ветрец од Пена,
Забрзан крвоток во мене,
Мозаиците од Пашината џамија
црно-бели слики на Пикасо.
Стариот амам плаче,
Изронети темели од води,
Матни води во Пена,
Брегови без
посетители, долго лето,
сонце годи. Во близина
нема никој.
Те сакам, убавина ме влече,
ја чуваш тајната на Нерон,
со бистрина чуваш вечност.

KU IKE?!

Sytë e tu frikështa t'i shikoj,
shkruar nga Zoti për parajsë.

Hyri, në tokë...

Jo, jo,
ja le tokës si zanë mali.
Hyri për sy,
që lahesh me ujë krojesh.

Flamurin e fitores,
ngritur në zemrën time e ke,
si barkushe je mbërthyer me epsh vashërie.

Qiri dashurie ndezur,
me flakadanë rinie.
Qoftë ora e bekuar,
për takimin tonë!

S'di pse mbete,
Mes poezive të Mevlanës
mbretëreshë Parnasi.

Me qindra male më ndajnë nga ty,
tinëz të takoj, ani.

Të ledhatoj,
ëndrrave nëpër errësirë,
rrugicave të qytetit ku jep hijeshi.

Se më mbete tatuazh në gji,
zambak i bardhë e lot për shi.

КАДЕ ПОБЕГНА?

Се плашев да погледнам во твоите очи
создадена од Бога за рајот самовила,
не, не те остави на земјата
како планинска убавина
како најубаво суштество
како срна по шумски извори.

Ти го крена знамето на победата во моето срце,
И остана заглавена во утробата
Со жар на нежноста
ја запали свеќата на љубовта
со пламенот на младоста.
Каде побегна?

Животот свети од твоите очи,
Твојата магична силуета ме буди
Ги бакнувам нејзините замаглени очи...
При рецитирање на песната на Мевлана
ми личеше на кралицата на Парнас,
Сега стотици бариери ме делат од тебе,
повторно те следам скришум,
те галам во сон, во темнина...

SI POEZINË

Si poezinë të dua

Herë me pasion
Herë me butësi

Herë në jermi
Herë me zjarrmi

Ndryshe s'mundem
Ndryshe nuk di.

Si lulet e së keqes,
më je mbjell në oborr.

Të dua si poezinë,
penë e skalitur,
që e shkruan dashurinë.

Hyre thellë,
në shpirtin tim.
Me sytë ullinj,
qafen si amforë antike.

Vijat e fytyrës plot magji,
buzët ngjyrë qershi.

Të dua si poezinë
Herë në ëndërr
Herë në zhgjëndërr.

КАКО ПОЕЗИЈА

Те сакам како поезија
Понекогаш со страст,
Понекогаш нежно
Понекогаш тажно
Некаде после полноќ
Понекогаш поспано.

Поинаку не можам
Не знам поинаку.
И кога поетот се влубува
до небесна врата
и цвеќињата на злото
во дворот не му сметаат.
Те сакам како поезија
без да ме допираш
без да ме соблечеш
влезе длабоко во мојата душа.

Со жар ги гледнам маслиновите очи
линиите на лицето полни со магија
во мене се појавува мистична светлина
усните црвени сјајни како зрели трнки.
Те сакам како поезија.

KUTIA E PANDORËS

Çështja jonë,
shtëpi e syrit keq.

Në mes tymit e flakës
kryefjalë e ngjarjeve botërore.

Çështja jonë,
Penelopë,
duke thurë këmishën e vdekjes.

Kuti e Pandorës,
nuk di, kush ta hap.

Çështja jonë,
lumenj gjaqesh.

Mollë e ndaluar,
klithmë në kupën e qiellit.

Çështja jonë,
ujdhesë koralesh,
në fundin e detit,
pështjellë me shekuj tragjik.

ПАНДОРИНА КУТИЈА

Нашето прашање
Куќа на злото око,
Среде чад и огнени пламени
Главни наслови на светските вести.

Нашиот случај,
Ужасно комплицирано
Како преплашената Пенелопа
Плетејќи ја кошулата на смртта,
Пандорината кутија,
Не знае кој да ја отвори.
Нашиот случај долга река од крв,
Забранета јаболка, крик до седмо
небо На дното на морето корален
мозаик
Со векови трагичен дневник.

NË TETOVË BIE SHI...

Valëviten imazhet e lagura,
qyteti digjet nga zjarrmia.

Në shesh ortekë hasmërie,
në turmë vrulle xhelozie.

Kryqëzim shikimesh të marrësh, në Tetovë...

Shtërzime aborti,
duke pritur Godonë.

Bie shi në Tetovë ...

Ofshamë Bodleri në Çarshinë e Epërme

Gurës, që lotojnë oborreve,
qarje Sartri dhe Esenini, strehëve të çajtoreve.

Te Hamami i vjetër,
pas murit grumbull qensh,
lehin e kafshohen.

Si të mpirë i kërcejnë njëri tjetrit...

Në park Pikaso,
vizaton me ngjyra bardh e zi.

Panorama e shpirtit të qytetit tim,
në Tetovë bie shi, bie shi...

ВО ТЕТОВО ВРНЕ ДОЖД ...

Се шири оган над градот,
Снежна лавина на плоштадот,
Љубоморни апетити на толпата,
Сурови погледи кон клупата.

Породилни болки, чекајќи го Годо,
Дожд над Тетово, надеж господо,
Плач на Бодлер во Горна Чаршија,
Сартр и Јесенин, мисли скршија.

Во Стариот Амам на Пена,
Црно-бели слики на Пикасо,
И пуст остров на Крусо.
Секој ден врне, врне над Тетово.

PRANVERAT E HUMBURA

Mos vajtoni më vëllezër,
për pranverat e humbura.

Për qiellin pa diell,
as unë këtu as ti as ai andej,
s'jemi fajtorë.

Motet ishin katile,
mbretëronin hijet rezile.

Tokës sonë,
defiluan ëndrra kuajsh.
Para syve të venitur nga uria,
Marshonte vetëm tirania.

Majat e Sharrit plak,
habitën Zeusin e Sizifin.

Me harlisjet tona,
dhiareve,
që u falnim varre.

ИЗГУБЕНИ ПРОЛЕТИ

Да не плачеме, мој пријателе, о
брату, За минатите пролети,
За небото без озон,
Ни јас, ни ти, ниту тој таму.

Соништата на коњи дефилираат,
пред избледените очи,
и Зевс зачуден на врвот на Шар,
со маките на Сизив
со наш далтонизам и мрачнина на умот.

Ќе ја чувам гордоста на Тетово,
Со вознемирен дух,
Со раширени раце,
Со мирис на ружи
Лечејќи рани...

PËR FATPRERËT

Endacak,
prehje u kërkuj kohëve të humbura.

Pasqyra ime e copëtuar,
plot imazhe të mjegulluara.

Si poezi e dalë nga errësira...

Shpirti im,
mbetur ujdhesë koralesh,
zemra me tetë barkushe.

Çdo mëngjes,
pres diellin e vonuar.

Sodis Tetovën e fjetur,
me sytë jerm.

Duke pritur fat, për fatprerët...

ЗА НЕСРЕЌНИЦИТЕ

Јас сум осамен скитник,
Барам одмор во изгубени времиња,
Моето огледало е скршено,
Мојата поезија потекнува од темнината,
Моето срце со осум алвеоли,
Стегнато чека задоцнето сонце ...
Шетам низ Тетово како слеп просјак,
Чекајќи среќа за несреќните.

I KRYQËZIMI SELMËS

Shfaqet Selma në ekrane,
e bukur e harlisur.

E kryqëzuar prej demonëve të Hadit...

E dhunuara katër herë,
shfaqet Selma në ekrane,
lakuriqe e varur,
në një lis të Sarajevës,
në një kryq të Shën Savës.

Tatuazh në mes të gjinjve
shfaqet Selma engjëllore.

Ah,
kjo bukuri e sfiduar,
zanë mali nën ujëvarë,
nga djajtë e kafshuar.

КРСТЕЊЕТО НА СЕЛМА

Синоќа на телевизискиот екран,
Гледав сценографија од Селма,
Во очи ме удри бран.
Распната полугола,
На дабово дрво во Сараево,
Од демони на Хад,
Тетовирани крстови,
На нејзини бели гради, путови.
Селма, самовила на водопади
Касната од вампирски заби
Боже, смилувај се и прости
Боже, пружај милости.

REKUIEM PËR ATA

Kodra e Trimave,
në Prishtinë po digjet.

Legjendë flakadanësh...

Biblioteka në Sarajevë,
mes librave me hi e prush.

Bashçarshia,
mbi gjak noton.

Srebrenica e Vukovari,
me bajraçet e zeza.

Ngulfaten,
nën përthyerje tymi e marrëzi.

Në sheshin e të çmendurve,
të gjithë kanë marrë mësysh.

Kryqi i Shën Savës,
bekon topat e bajonetat,

Sytë e botës,
lotojnë gjak,
për piskamën e fëmijëve bonjak.

РЕКВИЕМ ЗА НИВ

Гори насекаде, Приштина во пламен,
Сараево плаче, библиотека во оган,
Башчаршаја плива в крв,
Црни знамиња насекаде
Сребреница и Вуковар во прав...
Во плоштадот на лудаците
Секој на свој начин беснее,
Крстот и месечината се тресат,
Од болката на децата без
мајки...

LOTËT

Qava dje,
siç qaj dhe sot.

Për ujin pa shije,
për ajrin frymëzënës,
për frytet e krimbura,
për shikimin miop.

Qaj për këngët e harruara,
për çiftelinë e lahutën në mur,
për plisin e për opingat e mia,
që nuk i shoh në asnjë muze.

Qaj se s'ka më odë burrash,
qaj për dhomat pa libra.

O Zot,
më lejo të flas me ty,
të rrëfhem nga thellësia e shpirtit.

Rreth meje kundërmon,
një duhmë e keqe neverie,
si të jetoj në këtë zagushi.

СОЛЗИ

Плачев вчера, плачам денес,
За воздух без озон,
Плачам за трули плодови,
Плачам за мојот миопичен
вид.
Плачам за заборавени песни,
Плачам за собата без книги,
Плачам за дворот со магарешки трње,
за неплодни крави на ливади.
Боже, дозволи ми да зборувам со тебе,
Да се исповедам од душа,
За лошиот мирис што се шири,
За луѓето што станаа ѓаволи...

DRAMA BALLKANIKE

Fytyra të limonta,
me shikim kah qielli.

Ndërgjegje e tretur nën rrënjë,
shpirtra të molisura,
fërkohen relieveve të thyera.
Shpirti i tyre,
ujdhesë koralesh me dënesje e ankth,
presin diellin e vonuar.

Nata e Bartolomeut shfaqet,
në Ballkanin e çmendur,
rënkime fëmijësh të braktisur.

Jehonë e një kroi të vetmuar,
mozaik ari në fund të detit.

БАЛКАНСКА ДРАМА

Бледи лица со поглед кон небо,
Трула совест, длабококоренита..
. Во моите раце безкрв,
Се пржат разни рани,
Нивната душа остров на корали
Со болка и тага
Чекаат задоцнето сонце.

Ноќта на Бартоломеј се игра,
Варварско коло на Балкан се ори
Врисици на уплашени деца,
Се слушаат до морското дно.

LAMTUMIRË SREBRENICË, REÇAK, VUKOVAR

Atje larg në Ballkan,
në Srebrenicë
në Vukovar,
tymon kutia e Pandorës.

Lulet nuk lulëzojnë,
bari nuk ritet.

Dridhet toka e gjakosur edhe në Reçak.

Atje larg në Ballkan,
plagët kullojnë gjak.

Jetë rri e varur në qafën e dreqit,
në mes tymit e flakës.

Të vdekurit,
i shajnë gjeneralë e harlisur,
nga varrezat masive e pamjet mortore.

Kryefjalë,
lajmesh botërore,
mbetet uria e syve të tërbuar.

ДОВИДУВАЊЕ СРЕБРЕНИЦА, РЕЧАК, ВУКОВАР

Таму далеку на Балканот,
Во Сребреница и Вуковар,
Пандорина кутија чади,
Цвеќиња не процветаа,
Трева не расте,
Крвава почва се тресе во Речак.

Таму далеку на Балканот,
Рани, крв, лелек,
Обесен живот на врат,
Помеѓу чад и пламен,
Кренати раце кон бога и генерали,
Масовни гробници,
Главни наслови на светски вести.

KOMANDANT BOB DYLAN

Dhe kështu...

Teksa digjja cigaren e fundit,
bashkë me shpresat,
mjegullnajat e mia kafshonin fatin.

Pas mesnate,
mendova të bëhem udhëheqës revolucioni.

Nga lindja në perëndim e nga jugu në veri,
si luftëtar i luftërave në fushëbeteja paqe,
të dalë fitimtar.

Mbase zilinë do ma kishte edhe Napoleoni,
inati do ta trazonte nga varri Neronin.

Nga froni do t'i rrëzoja,
diktatorët dhe despotët.

Bob Dylanin,
do ta emëroja gjeneral,
të ushtrisë që i mungoj motit të hutuar.

Nën tingujt e kitarës së tij,
betimin do ta bënim me gjuhën e poezisë,
Hipokratin dëshmitar,
përcjellë me simfoninë e 9- të Bethovenit.

КОМАНДАНТ БОБ ДИЛАН

И така...

Пушејќи ја последната цигара,
Горејќи ја мојата здодевност и делир
Во средина на ноќта, сакав да
станам, Лидер на револуција,
Да спасам свет што се лулее,
Со херојска армија,
И Наполеон би ми завидел,
Вампир од лутина Нерон би станал,
Со избрани војници,
Поети, уметници, пејачи,
Без крв,
Без болка,
Без насилство,
Ќе симнам од трон,
Секаков деспот и диктатор,
За командант на бригада,
Ќе го назначам Боб Дилан.
Вооружен со неговата гитара,
Заклетва ќе дадеме
Со формулата на Хипократ
Проследена со 9-тата симфонија на Бетовен.

AUSHVIC

Qielli vjellë gjak,
fytyra të shtangura,
qafat në lak.

Toka çuditshëm rrotullohet,
Sytë e ferrit,
Kërkojnë yllin e Davidit.
Tymojnë oxhaqet e Aushvicit,
nga flakët e ndezura me emra njerëzish.

Eshtrat e njomë të fëmijëve,
bëhen hi, qw nuk i mban as furra.

Paqe moj,
ngjitu te muri i vajtimit,
vajto sot,
mes Palestinës e Izrailit.

Vëllazëro Al Aksen e Betlehem.

АУШВИЦ

Крваво небо плаче,
Зашеметени лица,
Земјата абортира,
Метеори паѓаат...
Толпа несреќни
луѓе,
Со ѕвездата на Давид,
Согорлива храна,
За огнени печки,
Оцаците на Аушвиц плачат,
Мирисаат на човечко месо.

Мир и спокој, залепи се кај ѕидот на
плачот,
О надеж и радост навлези во Ал-Акса и
Витлеем,
Прегрни ги сите со ред.

NË VARREZAT E PARISIT

Mbrëmë, pas mesnate,
nga Perë la Chez e Vilzhuiv,
vizitova varrezat në kodrinën e Montparnasit.

I bindur se ata e ato,
që prehen nën tokë,
nuk zgjohen si lugetër.

Rrugicave të varrezave,
si në parajsë.

Qëmtoj epitafe,
nëpër pllaka me emra viganë:
Sartër,
Balzak,
Molier,
Apoliner,
Jonesku,
Oskar Uajld,
Beket,
Bodler e tjerë...

Silueta e Beketit,

sytë m'i lëbyr
Godoja,
më thotë: tek ju do vijë vonë ose kurrë.

Miqësisht me qortoi,
për gjumin e rëndë

Bisedova edhe me Bodlerin,
Kishte ndryshuar pamjen.
Më qortoi,
pse "Lulet e së keqes" mbjellë i kemi në oborr!

Shkova ta përshëndes Balzakun,
S'deshi të më shikojë.

Hija e Oskar Uajldit,
Më u shfaq,
me një korb të zi mbi kokë.

Një statujë, me shandan në dorë,
e pashë Sartrin e madh,
i mërzitur shkruante prozë,
kur më pa të hutuar në mesnatë.

Më pyeti me zë të lartë: në Ballkanin e nëmur,

a ka mbet njeri mendje shëndoshë?

Mbi një varr,
pashë foton e Apolinerit.

Me të gjatë kuvendova,
për mikun e tij,
Faik Bej Konicën,
që e pi harresa.

Një pllakë,
me shqiponjë e mbishkrimin shqip,
“Atdheu mbi të gjitha”
qëndronte e frikësuar nga moti.

U afrova ta prekja,
Shqiponjën,
Emblemë.

Varri i Mbretit Zog,
filloj të dridhej.

Në agshol,
i shoqëruar me tundimet e mia,
me tingujt e Xhim Morisonit dhe Edit Piaf,

rashë te varri barok i Molerit.
I kërrusur e i thinjur e flokë gjatë,
ma preu shkurt: shkruaj tragjikomedi të re,
me personazhe shqiptarë.

ВО ГРОБИШТАТА НА ПАРИЗ

По полноќ, од Пер Ла Шез и Вил Жуив,
Ги посетив гробиштата на ридот Парнас
Убеден дека тие закопани под земја
Не излегуваат како вампири, не се ламја.
Одам по патеките на
гробиштата, Епитафи на
големи имиња,
Сартр, Балзак, Молиер, Аполинер,
Јонеску, Оскар Вајлд, Бекет, Бодлер...
Силуета на Бекет, ме заслепи,
Годо ќе дојде кај вас,
Доцна или никогаш,
Пријателски ме посоветува,
За длабокиот сон.

Екна разговор со Бодлер,
Магично лице на поет,
Опомена, зошто цвеќињата назлото
ги засадуваме во дворот.

Го поздравив и Балзак,
Не сакаше ни да ме погледне,
Се појави сенка на Вајлд

Црн гавран над глава слета.
Со цвеќе во рака, загрижен,
Сартр, пишуваше роман,
Ме запраша нервозно на висок тон
Има ли некој нормален во наш Балкан,

Еден гроб со орел и албански натпис:
„Татковината пред сè“
Дојдов од блиску да го сирнам амблемот
Гробот на кралот ЗОГ почна да се тресе...
Дали кај вас на Балканот има здрав ум?

Во темнината,
Се појави сенка на
Аполинер,
Пријдов да муабетам,
Многу лут беше за
Фаик БејКоница,
Зашто бил долго оставен возаборав!

Со звуците на Џим Морисон и Едит Пјаф,
Отидов на посета до барокниот гроб на Молиер,
Свиткан, со долга коса, тихо ми рече:
Пишувам нова трагикомедија...
со балкански јунаци...

UNË E TI

Sonte jemi vetëm,
unë e ti.

Në natë pa yje e pa hënë,
më thuaj diçka më zë të ulët,
mos të mbetemi në mes të rrugës.

Le t'i themi lamtumirë errësirës,
me fjalët, afsh e besë poeti.

Pas mesnatës memece,
princeshë,
mos harro, rrëfema sekretin tënd.

Unë e ti,
të pimë verr hyjnie.

ЈАС И ТИ

Вечерва сме сами јас и ти
Во ноќта без ѕвезди и месечина
Кажи ми нешто со благ глас
Да не останеме на сред пат.

Ајде да се збогуваме со темнината
Со поетска љубовна страст
После полноќ во темнина, принцезо,
Откриј ми ја твојата тајна.

TETOVË

Fshatrave e qyteteve,
kam bredhur.

Në Ballkan e Evropë e Azi...

Askund nuk gjeta ngrohtësi,
askund nuk gjeta dashuri.

Edhe kështu si je,
të dua shumë,
e dashura ime Tetovë.

Ikonë e skalitur me dashuri...

ТЕТОВО

Низ многу села и градови
талкав,
Низ Балканот и низ Европа,
Ваков како што си,
Мое Тетово, многу те сакам.

HESHTJA

Madhështore është heshtja,
kur në heshtje piqet rrushi.

Madhështore është heshtja,
kur në mesnatë të përçafon hëna.

Madhështore është heshtja,
kur heshtazi liria e pi robërinë.

Madhështore është heshtja,
kur në heshtje të pi dashuria.

ТИШИНА

Колку величествена е тишината,
Кога во тишина зрее грозјето...

Колку е прекрасна тишината,
Кога на полноќ ја галиш месечината...

Колку величествена е тишината,
Кога во тишина ја градиш куќата.
Колку е прекрасна тишината,

Кога во тишина детето пораснува...

FLAKADAN I PAQËS

Gonxhe,
lindi në një fole të Shkupit,
si feniks u ngjit në maje të piramidës.

Me një copë diell në dorë,
ndriçoj për sytë e botës.

Si hëna e plotë,
Mesnatës ja piu terrin,

Me sy shqiponje fali dashuri,
pIU dhimbje e piu uri.

U bë diell mes rreve të zeza,
qielli e shenjtëroj,
toka e pagëztoj Nënë Tereza.

ФАКЕЛ НА МИРОТ

Родена во едно скопско гнездо
Како Феникс се искачи на врвот на пирамидата,
Големата Мајка Тереза со мал стас
Секогаш со парче сонце во раката.

Блескаше како полна месечина на полноќ,
По сите континенти и галактички простори,
Со орелски очи и големо срце
Стана дом и леб за сиромашни.

Ден и ноќ се молеше на Бога гледајќи во небото
За раните на лепрозните и солзите на слепите,
Цел живот зборуваше со јазикот на гулабите,
Гонца Бојациу, поларна звезда.

SHKRIMTARI

Shkrimtari është kudo...

Në aromën e jargavanit,
Në qetësinë e pyllit,
Në shkëlqimin e yjeve,
Në gjakun e purpurt të dëshmorëve,
Në flladin e pranverës,
Në kopshtet me lule,
Në qiellin e zemëruar,
Në detin e trazuar,
Në dashurinë e haruar.

Shkrimtari është kudo...

ПИСАТЕЛОТ

Писателот ќе го најдеш насекаде,
Во душата на децата,
Во мирисот на јоргованот,
Во тишината на шумата,
Во сјајот на ѕвездите,
Во пурпурната крв на хероите,
Во пролетниот ветрец,
Во цветните градини,
Во гневното небо
Во разбрануваното море
Во платонската љубов.

IM AT

Lapidar i gjallë,
mes kullave shekullore.

Libër i shkruar,
nëpër faqet e dheut.

Shall i lidhur për plis,
si kujtesa e tokës arbërore.

ТАТКО МІ

Жива надгробна плоча,
меѓу вековните кули.

Напишана книга,
низ лицето на земјата.

Плисиран шал,
како споменот на арбровата земја.

HIJA E VETMUAR

Zvarritet,
kërrusur rrugëve të Parisit,
me bastun në dorë.

Thonjtë e lustruar,
për dore e mbajnë një qen të llastuar.

Zonja plakë e pispillosur,
harruar nga lumi i ardhmërisë.

Ndjen dashuri,
për qenin e vetmuar.

Zonjën elegante,
me kapelë baroku,
motet e kishin harruar.

Jetës i kish mbet,
hije e harruar.

ОСАМЕНА СЕНКА

Се влече свиткана по улиците на Париз,
Со бастун во рака и лакирани нокти,
Воздивна за младешки занес,
Заборавена од своите деца.

Стара дама со дигната фризура,
Се шета сама со осаменото куче
Викот и мисла по рожбата своја
Синот и ќерката многу одамна.

Заборавија на мајката штопостои.

KASHELASHË NGA FSHATI PA KËSHTJELLË

Në një janar me ngricë,
në fshatin pa kështjellë,
ku humbin legjendat.

Aty më ra koka,
në ahurin e kafshëve.

Në vitin kur Heminguej,
i gëzohej Nobelit,
bora gati kishte mbuluar tokën.

Te fshatit pa kështjellë,
ku banorët nënshkruheshin me gisht,
befas e pak i hutuar babai,
ma kishte prerë kërthizën me kmesë.

Në ahur atëbotë,
një gomar e një pelë dhe një kalë i zi.

Gjyshi,
dy krisma i kishte shkrepur me allti.
Sot,
nga Parisi 16,

në verandën e kafenesë Balzak,
shkruaj elegji për Zhelinën time.

Si i ka humbur këstjellat...

Ende nxjerr eshtra,
kafka të fshehura,
nga gjiri i tokës.

ПРИКАЗНА ЗА РОДНОТО МЕСТО

Во смрзнат јануари
во село без замок
место без легенди
падна мојата глава таму
во шталата на кравите.
Во годината кога Хемингвеј
доби Нобелова награда
снегот скоро ги покри куќите
во селото без замок се родив
каде што жителите неписмени
со прст се потпишаа
татко ми радосен и малку збунет
ми го исекол папокот со срп.
Во нашата штала тогаш
сме имале крава,
кобила и црн коњ...
Дедото од радост за внукот
испукал два куршума со патлак.
Денес, од „Париз 16“
на верандата на кафулето „Балзак“
пишувам елегија за селото без легенда,
за изгорените замоци од толпата харбути...
Оваа земја често се наводнувала

со крв и солзи чекајќи го ГОДО
уште вади коски
и скриени черепи
од утробата на земјата.

SA TE DUA - EUROPË

Më linde, më rrite,
Më përkunde në djep
Më dhe qumësht gjiri
Më the se je nëna ime
Sa të dua Europë.

Më linde, shpesh më le vetëm,
Kur frynin furtunat gjithandej...
valsi yt me yjet
Nuk është i plotë pa mua,
Shëromi plagët që mi dhe ...

Edhe lotët e mi janë të kripur,
më merr nën krahët e tua
ah, Evropë sa shumë të dua!

КОЛКУ ТЕ САКАМ – ЕВРОПО

Ме роди, ме израсна,
Бдеше над мене
Ми даваше да цицам
млеко од твоите бујни гради
Ме лулкаше во твојата
колепка Ми рече дека си ми
мајка,
Многу те сакам, Европо.
Ме роди,
Честопати сам ме оставаше,
Кога имаше меќави
Валцерот со ѕвездите,
Без мене не е целосен,

Лечи ја болката моја света...
Знај и моите солзи се солени,
Не ме заборавај, те сакам како мајка
Земи ме под пазуви, поведи ме во оро

Колку те сакам, Европо!!!

POET I HUTUAR

Më quajnë poet i hutuar,
pse plagët e shpirtit kudo i shfaq.

Vargu im i zjarrtë,
kumbon në qiell shumë lartë.
Më quajnë poet i hutuar,
se në kalavarën e çmendurisë,
i këndoj ode njerëzimit.

Më quajnë poet i hutuar,
pse nga klithje e lumenj gjaqesh,
me plagët e mia,
krijoj mozaik parqesh.

ЗАБОРВЕН ПОЕТ

Ме нарекуваат збунет поет,
Зашто покажувам рани,
Зашто мојот огнен стих допира до небото.

Ме нарекуваат збунет поет,
Што во овој бес и лудило,
Пеам ода за човештвото.
Ме нарекуваат збунет поет,
Што редам стихови вдахновени
Зашто од срце се излиени...

KOLOS I SHKRIMIT

Kalova rrugës Balzak në Parizin 16,
në sheshin Balzak,
karshi meje Kafe Balzak.

Hyra brenda për një kafe,
një mjegull m'i mbuloi ëndrrat e mia.

Piva kafe,
me gojën pelin,

Aty afër një shtëpi-muze,
lexoj: „Shtëpia e Balzakut,,.

Me vrap hyra brenda për vizitë,
u takova,
me Epopenë e njerëzimit.

Në mes të sallonit,
ai si fanar deti,

Mbi tavolinë 93 romane,
800 letra dashurie,
për baroneshës Hanska.

Shumëkush,
nuk i ka lexuar.

Një dorëshkrim,
në mur,
testament për tjerët.

15 orë shkrim në ditë,
s'i kishte mjaftuar.

КОЛОС НА ПИШУВАЊЕ

Поминав на улицата Балзак во Париз 16
И оп на плоштадот Балзак,
Читам Кафе Балзак,
Влегов внатре за едно кафе
Магла ми ги покри соништата.

Брзо го испив кафето,
Излегов од кафеаната со пелин во
устата, Една куќа-музеј во близина,
Читам, куќата на Балзак,
Истрчав внатре за посета,
Се сретнав со Елопејата на човештвото.

Во средината на салонот тој како светилник,
Над масата 93 романи
500 љубовни писма за грофицата Ханска
Многумина од нас толку не прочитале
Ракопис на сидот, тестамент
за другите 15 часа пишување на ден,
малку му биле.

AKUZOJ

Kush mendon ndryshe,
është larush e intrigant.

Kalë Troje,
në mesin tonë,
që loznin me muzikën e huaj.

nëse nuk më besoni,
ju them se edhe gjelat do bëjnë ve,
ju do të mbeteni tradhtarë.

ОБВИНУВАМ

Кој мисли поинаку од мене,
е интригант, Јанус,

Тројански коњ во нашата средина.
Ако не играте со мојата музика,

ако не верувате на моите ветувања,
ако се сомневате дека кај нас

и петлите ќе носат јајца,
ќе ве прогласам за предавници.

VJESHTËS SË VONË
(Murat Isakut)

Me kokën nëpër re,
dhe me një gur mundimi mbi shpinë,
bregut të Shkumës ecjet i numërojë.

Mbushur xhepat e shpirtit me poezi,
për pak frymë jete,
për udhët e Tetovës.

Drejt Gajres i fiksoje sytë,
me heshtje prej Aristoteli.

Nga fortesa,
sodisje tetovarët e fjetur.

Librat nën sqetull,
more udhën ilire,
drejtë qiellit,
të takoheshe me diellin.

ДОЦНА ЕСЕН
(Мурат Исаку)

Со главата во облаците,
И со камен тежок на грбот,
Одејќи по брегот на реката Пена
Џебовите полни со поезија,
За малку озон и носталгија
Инспирација Тетовската бања.

Го фиксираше погледот кон Гајре,
Со Аристотелова тишина,
Ураган како Бетовен,
Како слеп просјак од замокот
Гледаше во заспаното Тетово,
Потоа со книгите под мишка
Се искачи на небесните врати
Да се сретне со сонцето.

FTESË PËR KAFE

Të ftova ta pimë kafënë e mëngjesit..
“Pije vetë” - më the, trishtueshëm.

Heshta dhe mbylla telefonin,
mëngjesi më u bë më i zi se nata.

Përgatita kafe për dy filxhanë,
në njërin vendosa kafën time të hidhur,
në tjetrin futa zambakun e bardhë.

Fillova ta pija kafën time,
me shikim nga qielli.

Në filxhanin e zbrazur,
në këtë mëngjes të ftohtë,
futa fjalët e pathëna,
mundimin e thinjat e bardha.

Për ty grua magjike,
më e mistershme se nata.

Rrëfeshesha,
teksa pija kafënë pelin.

Kush të ka plagosur, përse je inatosur?

Të flisja kot për Edenin,
për Haven dhe Ademin
për çelësat e ndryshkur,
për dyert dhe dritaret e hapura të qiellit.

S'ma kuptove makthin, sa keq...

Nuk shkëmbyem asnjë fjalë,
mbetëm në pyllin e dendur,
si dy bredha të thatë.

ПОКАНА ЗА КАФЕ

Те поканив на утринско кафе
„Пиј сам“ - тажно ми рече,
Тивко ја спуштив слушалката,
Утрото стана поцрно од ноќта.

Направив кафе за две шолји
Го ставив кафето во мојата шолја
Во другата бел крин кладов
И твоето замрзнато срце

Го испив кафето пелин
со поглед кон небото,
Во твојата шолја
Ги внесов неискажаните зборови,
Искушението на белите сиви
За тебе, магична жено,
Помистериозна и од ноќта.

Залудно зборувавме за парковите на Еден,
За ’ргосаните клучеви,
за небеските врати
за отворените прозорци на небото.

Не го разбра мојот кошмар,
ниту искушението, штета...
Не ги вкусивме усните,
Не разменивме ниту збор,
Останавме во густата шума
ко две суви елки.

PREZANTIM

Më lejoni të prezantohem,
quhem LESHPER RENCI,
betohem në Kuran,
për ju,
si qiriri i Naimit,
do të tretem.

Me jepni votën,
se do bëheni pishman.

Për ju, natën do e bëj ditë,
D të o çuditëni kur të më shihni në kolltuk.

Nuk e keni idenë,
sa vuaj për ju,
ju flas nga zemra, jo me intrigë.

Kurrë nuk ju tradhtoj...

Jetën e kam varfanjak,
Ju lutem për një mandat.

ПРЕТСТАВУВАЊЕ

Дозволете ми да се претставам,
Моето име е ЛЕШПЕР РЕНЧИ,
Се колнам во Куранот,
За вас како свеќа ќе се топим
Гласајте за мене, ако не, ќе зажалите.
За Вас, драги мои, ноќта ќе ја претворам во ден,
Ќе се изненадите
Кога ќе седнам на удобната фотелја
Немате поим, колку боледувам и
размислувам за Вас,
Ви зборувам од срце, не со интрига.

Никогаш со ветувањата не ве изневерив
Знаете сите, цел живот сум бил сиромав,
Сакам да пробам и јас како другите
Да имам три куќи и вила
Се за еден мандат.

BJERI, BJERI VIOLINËS

Bjeri,
bjeri violinës maestro.

Deri në kupë të qiellit,
të ndihet zëri vajtues.

Se bota është mbështjellë me të zezë...

Lulet e livadhet vaditen me lumenj gjaqesh,
jemi të dehur,
moti është bërë si pela pa fre.

Dua t'i bëj atentat kësaj kohe,
se ka marrë pamje të shëmtuar,

Ëndërroj Diogjenin me fener në dorë,
Posejdonin në detin e trazuar.

Nga Pitagora ndihmë kërkuj,
Tomas Hobsi, më paraqitet kudo.

СВИРИ, СВИРИ ВИОЛИНО

Свири, свири маестро на виолината,
Звукот на плачот нека се слуша до небо
Светот е обвинен во црно,
Цветовите на ливадите
се наводнуваат од реки со пурпурна крв,
Светот стана како кобила без узда
Сакам да направам атентат на ово време,
Го изгуби вкусот, доби грд изглед.
Го сонувам Диоген со фенер во раката,
Посејдон во разбрануваното море
Барам помош од Питагора,
Томас Хобс ми се врти насекаде.

FAIK KONICA

Të ndiqnin anë e mbanë,
erdhi urdhri nga çdo anë,
koka jote ka çmim të lartë.

Po ti nuk ishe Ali Pashë Tepelena...

Unë pasardhësi yt,
në Bruksel e Paris të kërkoj.

Aty ku flamurin e ngrite lart,
aty ku kombit ia shtove namin,
aty ku gjuhën e fisnikërove.

Edhe Apolineri, shoku yt,
në gostinë e Ezopit,
ta lakmonte krenarinë.

ФАИК КОНИЦА

Те следеа насекаде,
Доаѓаат наредби од сите страни,
Твојата глава има висока цена
Но, ти не си Али Паша.

Јас твојот потомок,
Во Брисел и Париз те барам,
Онаму каде што знамето на татковината
високо го крена,
Таму каде што го облагороди јазикот
Каде што го возвиши името на
нацијата, Дури и Аполинер, твојот
пријател,
Во гозбата на Езоп,
Завидуваше на твојата гордост.

REGËTIME REFUGJATI

Njerëz të etur për jetë,
lum nëpër male,
me shpresa të thyera.

Si vragë përjetësie,
pleq, gra, fëmijë ecnin e ecnin.

Ëndërrojnë horizonte,
rrugëve pafund,
duke kërkuar një çerdhe.
Të bëjnë një sy gjumë...

Diku larg në errësirë të shpellave,
ëndërrojnë shtëpitë e tyre,
në skaj të botës.

Nëse do t'i takojnë më,
nëse do t'i shohin më.

Frikën do ta kafshojmë me frikë.

БОЛКИ НА БЕГАЛЦИТЕ

Луѓе желни за живот
Река бегалци по планините
со скршена надеж и ранети срца,
Како лузни на вечноста.
Бегалци, старци, жени, деца
Сонуваат нови хоризонти
Насакаде растрчани
По бескрајните патишта.
Бараат ново гнездо
Каде да се засолнат
И мигум на сигурно да дремнат...
Во темнината на пештерата
Сонуваат своите куќи
На работ од светот,
За бабите и дедовците,
Родителите, роднините
Дали пак ќе се сретнат
Дали пак ќе се видат...
Овој модерен век

NË FILLIM

Në fillim,
Ishte fjala ime,
E zhitur në fund të detit.

Sipërfaqeve lakuriq,
E nxorën batica she zbatica.

Në fillim ishte,
skeleti im pa palcë.

Ndërgjegjja gati e kalbur,
duart e mia prej brishtësie,
fërkoheshin si reliefe të thyera.

Në fillim,
isha endacaku i vetmuar.
Prehje kërkoja kohëve të humbura,
Tani as veten s'e njohë,
as botën e ngrirë,
në pasqyrën e deformuar..

НАПОЧЕТОК

На почетокот, мојот збор
Остана на дното на морето.

Плиматаиосеката, гола,
Гоизнесоана површината.

На почетокот мојот цкелет.
остана без коскена срцевина.
Совеста раснишена од дамнаина.

Во раце изнемошната иднина,
Се печат скршените релефи.
На почетокот бевосаменски тник,
талкајќи по изгубено време,
гледајќил иковинато вареме.

Во ледено време живееме...

LUNDRIM NË KOHË

Poet me vështrim kritik e lirisëm pasionant

Daim Ilazi është poet tashmë i afirmuar në opinionin e gjerë publik me 7libra të botuar. Libri „Lundrim në kohë/Vremeplov,, është libri i tij i tetë. Poeti me një vërtetim e soditje të thellë i kap imazhet karakteristike të jetës në metropole të ndryshme të Evropës,për t'i krahasuar ato me imazhe të zymta dhe botëkuptimet tona ballkanike. Këto paralele ose më drejtë këto diferenca, autori do të dijë ti shtrojë në vargje me një mjeshtri tëveçantë,duke soditur kohën dhe jetën që ka ecur para,dhe kohën që kambetur prapa, që është vonuar..., në një varg poeti thotë: paskam ecur me hapa breshke.

Në librin poetik „Lundrim në kohë/Vremeplov,, do të gjejmë dy rrjedha të kohës:Koha me imazhe ballkanike dhe koha me imazhe evropiane. E tillë është edhe poezia e Daimit, e vrullshme, pasionante, e angazhuar e cila rrezaton dashuri për njeriun, për vlerat eprore njerëzore.

Ai është poet me formim kulturor evropian, është adhurues i rendit dhe paqes në vendin e tij e në botë, është dashamirës i gjenit krijues.

Natyra e tij e fisme e kërkon të bukurën, si kategori estetike dhe të mirën si kategori etike.Kjo ndjeshmëri haset kudo në librin poetik, Lundrim në kohë/Vremeplov, që është përzgjedhje nga opusi i tij letrar në dy gjuhë:gjuhë shqipe dhe gjuhë maqedonase.

Gjatë leximit të tërësishëm të kësaj krijimtari letrare bie në sy stili dhe ndjeshmëria e njëjtë poetike.

Poezia e Daim Ilazit është ekspresive, zakonisht me tone kritike kundrejt dukurive që ndodhin me ne dhe përreth nesh. Ajo është e paqetë, e vrullshme,në kërkim të fatit tragjik të njeriut ballkanas tek ëndrra për të qenë zog i qiejve,duke tentuar që botën e njeriun ti bëjë

më të mirë,më të denjë për njëri tjetrin. Daim ILAZI është adhurues i vlerave poetike evropiane, veçanërisht të botës kulturore franceze, e cila ka ndikuar shumë në formimin e tij kulturor e poetik.

Poeti e do vendlindjen e tij pavarësisht se ajo bëhet ngulfatëse për një shpirt të lirë, por duke e përjashtuar patosin nga vargjet e tij. Ai e do vendlindjen ndryshe nga çfarë është në të vërtetë. E do më të lirë, më të hapur, më kreative.

Ballkani i trazuar për të vazhdon të mbetet,, vend pa pranverë, me errësirë mortore, me flamuj të zi që valojnë në kulmet e shtëpive,, thotë poeti në një strofë, Në Ballkan, varrezat masive janë kryefjalë e lajmeve botërore. Ai shkruan për masakrën e Reçakut, Srebrenicës, Vukovarin, për Aushvicin, këto simbole të krimit e të çmendurisë njerëzore,shkruan për Palestinën e trazuar e të gjakosur. Për golgotën e emigrantëve afrikane që shpesh here bëhen ushqim peshkaqenësh nëpër dete e oqeanë të tërbuar, shkruan për komandant BOB Dylanin,të cilit në koncertin e mbajtur ne Shkup ia dhuroi librin e tij, me ushtri madhështore,me poet,artist e këngëtar,me komandant Dylanin, i armatosur me kitarën e tij,ta shpëtojmë botën që po luhatët e cila është bërë si pela pa fre, shkruan poeti.

Ai shkruan për Guernikën, këtë mozaik trishtimi dhe teksta e sodit pikturën e Pikasos bota i duket e zbrazur.

Ai shkruan për bareshën e Omer Kaleshit,me fytyrë magjike me shikimin nga qielli,shkruan për kolosin Faik Konica,Ai shkruan për inspirimet e tij në Bern-Zvicër, për Brukselin-Belgjikë, e sidomos për Parisin,ku Daim Ilazi ka kaluar në këto qytete afro dy decenie si diplomat i lartë në Ambasadën e Maqedonisë së Veriut, këto qytete dritash, inspirim poetësh, mendimtarësh, këto qytete personalitetesh të letërsisë,

kulturës, artit dhe politikës botërore. Janë të veçanta poezitë: Varrezat e Parisit ku kemi një bashkëbisedim të poetit me hijet e gjenive që pushojnë në këto varreza, si Zhan Pol Sartr, Honore de Balzak, Molier, Bodler, Apoliner, Oskar Vajld, Mbreti Zog, Samuel Beket, etj. pastaj poezia; Inspirim nga Parisi“; etj.

Ai shkruan për vetminë, kurse në një varg thotë:; I fuqishëm jam në vetmi, lolo bostani më bëjnë në tollovi, daltonist anë e mbanë, ma ngarrojnë rrugën që e njohim nëpër hënë sepse vetmia është habitati që i duhet poetit. Poezia e Daim ILAZIT është ekspresive, e pasur me metafora, simbole, zakonisht me tone kritike kundrejt dukurive që ndodhin me ne dhe përreth nesh. Janë të veçanta dhjetëra poezi të reja , poezitë e dashurisë: „Më grish,,Kudo shkruaj emrin tënd;, Lotët e dashurisë,, „Si Mjellma në liqe, „Yll polar,,.

Më thuaj diçka me zë të ulët, Ftesë për kafe.,, Sonte bie shi, Të dua si poezinë,, etj. Poeti shkruan edhe për tema universale, për të ligat që e ngulfatën botën tonë. Ai shkruan për përplasjet, traumat, ankthet ekzistenciale të kohës sonë, kur kozmosi duket si epruvetë boshe, dhe kur thuren epitafe çmendurie.

Poeti kritikon ashpër dukuritë retrograde te ne, intrigat, intelektualët mediokër ballkanik, pseudopatriotët e matrapazë politik që në kurriz të popullit mrizojnë e bëjnë sefa..

Pra poezia e Daimit është e mveshur me vrull vullkanik me pikësypnim për ta shëruar marrëzinë ballkanike dhe që është në funksion të kërkimit të shkaqeve dhe pasojave të ligësive që ndodhin te ne.

Dr.prof. Salajdin Salihu

ПОЕТ СО КРИТИЧКИ ПОГЛЕД И СТРАСНА ЛИРИКА

Даим Илази е афирмиран поет во пошироката јавност со седум објавени книги. Стихозбирката „Lundrim në kohë/ Времеплов“ е негова осма книга, двојазичноиздание на албански и на македонски јазик.

Поетот со длабока опсервација иконтемплација ги доловува карактеристичните слики на животот во различните метрополи на Европа, за да ги спореди со мрачните слики и нашите балкански светогледи. Овие паралели, поточно овие разлики, авторот ќе знае да ги внесе во стихови со посебен стил, размислувајќи за времето и за животот коишто поминале, и за времето што останало зад нас.

Во еден стих вели: „одевме со желкини чекори“. Во поетската книга „Lundrim në kohë/ Времеплов, ќе најдеме два тека на времето: време со балкански слики и време со европски слики. Таква е поезијата на Даим, енергична, страсна, ангажирана, која зрачи со љубов кон човекот, кон супериорните човечки вредности. Тој е поет со европско културно потекло, љубител на редот и мирот во својата земја и во светот, љубител на хармонијата и естетиката.

Ваквиот сензибилитет се среќава насекаде во поетската книга „Lundrim në kohë/ Времеплов“ која е избор од неговиот литературен опус на два јазика: албански и македонски.

При целосното читање на оваа поетска книга се забележува префинет поетски стил и сензибилитет. Поезијата на Даим Илази е експресивна, најчесто со критички тонови против појавите што се случуваат кај нас и околу нас.

Даим Илази е љубител на европските поетски вредности, особено на францускиот културен свет, што има големо влијание врз неговото културно и поетско формирање. Поетот ја сака својата татковина и покрај тоа што таа станува задушлива за слободниот дух.

Го сака својот роден град поинаков од она што навистина е, почист, поубав, поотворен, покреативен. Турбулентниот Балкан за него продолжува да биде место без пролет, во стравотен мрак, со црни знамиња кои се веат на покривите на куќите, како што вели поетот во една строфа. На Балканот, масовните гробишта се „наслови на светските вести.Пишува и за масакрот на Речак, Сребреница, Вуковар, Аушвиц, симболи на злосторството и човечкото лудило, пишува за вознемирената и крвава Палестина, за голготата на африканските мигранти кои често стануваат месо за ајкули во бесните мориња и океани, за командантот Боб Дилан, кому му ја подари својата книга на концертот одржан во Скопје. Во еден стих, поетот вели: „,

Ќе го спасам светот со командантот Боб Дилан“, со величествена војска, со поети, уметници и пејачи, со командантот Дилан вооружен со неговата гитара, ќе го спаси светот што се ниша и стана како кобила без узда. Пишува за Герника, за овој „мозаик на тагата“ и додека размислува за сликата на Пикасо „светот изгледа празен“. Пее за овчарката на Омер Калеси, со волшебено лице што гледа кон небото и за колосот Фаик Коница. Пишува за своите инспирации во Берн, Швајцарија, за Брисел, Белгија, а особено за Париз, каде што Даим Илази помина речиси две децении во овие градови како висок дипломат во Амбасадата на Република Северна Македонија, градови на светлината, на висока цивилизација, инспирација на поетите, на светски

мислителите, градови на личности од универзалната литература, култура, уметност и политика. Посебно убави се песните: „Париските гробишта“, каде што поетот води разговор со сенките на генијалците кои почиваат на овие гробишта, како Жан Пол Сартр, Оноре де Балзак, Молиер, Бодлер, Аполинер, Оскар Вајлд, Семјуел Бекет и др. Поезијата на Даим Илази е експресивна, богата со метафори, симболи, најчесто со критички тонови против појавите што се случуваат кај нас и околу нас. Десетина нови љубовни песни се посебно убави: „Покани ме“, „Секаде го пишувам твоето име“, „Те сакам како поезија, „Солзи на љубовта“, „Како лебед во езерото“, „Поларна звезда“, „Вечерва врне дожд,“ „“. Поетот пишува и за универзални теми, за злото што го зафаќа нашиот свет. Тој пишува за судирите, траумите, егзистенцијалната вознемиреност на нашето време, кога „космосот изгледа како празна епрувета.

Поетот пишува за човекот на нашето време, задушен во егоизам, празни вредности, заборавил да сака или ги ставил во втор план љубовта, алтруизмот и хуманоста. Поетот остро ги критикува медиокритетските балкански интелектуалци, псевдопатриоти и интриганти на народот. Така, поезијата на Даим е полна со алтруизам и европски дух со цел да ја излечи балканската глупост.

Проф. д-р Салајдин Салиху

BIOGRAFIA E POETIT

Daim ILAZI u lind në vitin 6.01.1954, në fshatin Zhelinë-Tetovë, ku përfundoi shkollën fillore dhe gjimnazin me sukses të shkëlqyer në Tetovë, Republika e Maqedonisë së Veriut dhe, u diplomua në Universitetin e Zagrebit, Kroaci - Arkeologji dhe gjuhë frënge më 1979.

D.ILAZI punoi si profesor i gjuhës frënge dhe latine në shkollat e mesme të Tetovës më shumë se dy dekada. Karrierën e diplomatit e filloi pas viteve të nëntëdhjeta, pas rënies së monizmit, në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Pra, karriera e tij diplomatike me kohëzgjatje prej njëzetedy viteve në Ministrinë e Punëve të Jashtme të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Ku së pari punoi si Konsull në Ambasadën e Republikës Maqedonisë së Veriut, në Bernë-Zvicër nga viti 1995-1999 dhe, Këshilltar në Ambasadën e Republikës së Maqedonisë së Veriut në Francë-Paris nga 2002-2007, Ministër-Këshilltar në Ambasadën e Republikës së Maqedonisë së Veriut nga 2011-2013 në Bruksel dhe, Ministër Këshilltar në Ambasadën e Republikës së Maqedonisë së Veriut në Turqi-Ankara. Kapunuar edhe si udhëheqës në sektorë të ndryshme në Ministrinë e Punëve të Jashtme. Është dekorua nga Qeveria e Francës me medaljen "Kalorësi i Palmës Akademike". Ka qenë anëtar i Bordit të Mbrëmjeve të Poezisë në Strugë, festivalit më të madh ndërkombëtar të poezisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Me propozimin dhe insistimin e tij u aprovua që poeti shqiptar nga Shqipëria Fatos Arapi, të jetë laureat i Kurorës së Artë, që u pranua nga Bordi i Kryesisë së Mbrëmjeve Poetike të Strugës.

Daim ILAZIT, për poezi iu nda çmimi Euro-Frankofonë në Paris më 2006 dhe, gjatë viteve 1992-94. Ishte iniciator dhe themelues i Klubit

Kulturor Francez, në Tetovë, ku edhe u zgjodh president i këtij klubi. Ka marrë pjesë në shumë festivale poetike në vendin tonë dhe jashtë. Ai është njeri nga themeluesit dhe, tani Kryetar i Shoqatës së Shkrimtarëve “OENEUM”-Tetovë. Ka botuar gjashtë vëllime poetike dhe, një libër me publicistikë, kurse një libërme poezi në frënge dhe shqipe "Marrëzi ballkanike-Folie Balkanique" dhe, një në gjuhën shqipe e maqedonase, “Bie shi në Tetovë- Vo Tetovo vrne dozhd”. Kurse libri “Nobelistet botërorë të letërsisë,, është libri i shtatë. Libri i fundit me poezi „Lundrim në kohë/Vremeplov,, botohet në gjuhwn shqipe dhe maqedonase. Flet dhe shkruan disa gjuhë botërore. Jeton në Tetovë.

БИОГРАФИЈА НА ПОЕТОТ

Даим ИЛАЗИ, роден е на 6.01.1954 година во село Желино-Тетово, основно училиште завршил во Желино, гимназија со одличен успех во Тетово, Република Северна Македонија и дипломирал на Универзитетот во Загреб, Хрватска - Археологија и француски јазик во 1979 година.

Даим ИЛАЗИ повеќе од две децении работел како професор во средните училишта во Тетово. Тој е дипломат од кариера околу 22 години во Министерството за надворешни работи.

Работел како конзул во нашата Амбасада во Берн-Швајцарија (1995-1999) висок дипломат, советник во Амбасадата на Република Северна Македонија во Париз (2002-2006), министер-советник во Амбасадата на Република Северна Македонија (2011-2013). во Брисел и министер советник во Амбасадата на Северна Македонија во турската престолнина Анкара. Работел во Министерството за надворешни работи како началник и зам.раководител во различни сектори. Одликуван од Владата на Франција со орден „Витез на академската палма“ и еден мандат бил член на Бордот на Струшките вечери на поезија.

Д. ИЛАЗИ ја добил Еврофранкофонската награда за поезија во Париз во 2006 година, а во периодот 1991-94 година бил претседател и основач на Францускиот културен клуб во Тетово. Учествовал на многу поетски фестивали кај нас и во многу европски земји. Тој е еден од основачите и актуелен претседател на Друштвото на писателите ОЕНЕУМ во Тетово. Објавил 6 книги поезија и една книга публицистика на албански јазик, една книга со поезија на француско-албански „Марези балканике-Folie Balkanique“ и една на македонски јазик „Во

Тетово врне дожд“ Книгата „Lundrim në kohë - Времеплов му е 7 книга на албански и македонски јазик. Зборува неколку странски јазичи. Оженет е и има три деца, живее во Тетово.

Përmbajtja/содержина:

QUO VADIS? KU SHKONI?	3
QUO VADIS? КАДЕ ОДИТЕ?	5
YLL POLAR	7
ПОЛАРНА ЗВЕЗДА	9
SONTE BIE SHI	11
ВЕЧЕРВА ВРНЕ ДОЖД	12
MË GRISH...	13
ПОКАНИ МЕ.....	15
MJELLMA NË LIQE	17
ЛЕБЕД ВО ЕЗЕРОТО	18
LOTËT E DASHURISË	19
СОЛЗИ НА ЛУБОВТА	21
MBI PYLLIN E DENDUR	22
НАД НАД ГУСТАТА ШУМА	23
VETMIA.....	24
ОСАМЕНОСТ	25
DIMRI I MADH	26
ГОЛЕМА ЗИМА	27
ВЕТОНЕМ	28
СЕ КОЛНАМ	29
DELIR KONË	30
ДЕЛИРИЈУМ.....	31
PROMETHEU	32
ПРОМЕТЕЈ.....	33
PLAGËT	34
РАНИ	35
RULETI RUS NË UKRAINË.....	36
РУСКИ РУЛЕТ ВО УКРАИНА.....	38
DIKUSH THA...	39

НЕКОЈ РЕЧЕ.....	40
LUTJE	41
МОЛБА.....	42
КАЛАЈА Е ТЕТОВËS	43
ТЕТОВСКО КАЛЕ	44
АНАТЕМА Е ШКУМËS.....	45
АНАТЕМА НА ПЕНА.....	46
КУ ИКЕ?!.....	47
КАДЕ ПОБЕГНА?	49
СИ РОЕЗИНË.....	50
КАКО ПОЕЗИЈА	52
КУТИА Е РАНДОРЕS.....	53
ПАНДОРИНА КУТИЈА	54
НË ТЕТОВË ВМЕ ШИ.....	55
ВО ТЕТОВО ВРНЕ ДОЖД	57
ПРАНВЕРАТ Е ХУМБУРА	58
ИЗГУБЕНИ ПРОЛЕТИ	59
РËР ФАТРЕРËТ	60
ЗА НЕСРЕЌНИЦИТЕ.....	61
И КРЬКËЗИМИ СЕЛМËS.....	62
КРСТЕЊЕТО НА СЕЛМА	63
РЕКВИЕМ РËР АТА.....	64
РЕКВИЕМ ЗА НИВ	66
ЛОТËТ	67
СОЛЗИ.....	68
ДРАМА БАЛКАНИКЕ	69
БАЛКАНСКА ДРАМА	70
ЛАМТУМИРË СРЕБРЕНИÇË, РЕÇАК, ВУКОВАР.....	71
ДОВИДУВАЊЕ СРЕБРЕНИЦА, РЕЧАК, ВУКОВАР.....	72
КОМАНДАНТ БОБ ДЫЛАН	73

КОМАНДАНТ БОБ ДИЛАН	75
AUSHVIC	76
АУШВИЦ	77
NË VARREZAT E PARISIT	78
ВО ГРОБИШТАТА НА ПАРИЗ	82
UNË E TI	84
ЈАС И ТИ	85
ТЕТОВË	86
ТЕТОВО	87
НЕСИТЈА	88
ТИШИНА	89
FLAKADAN I RAQËS	90
ФАКЕЛ НА МИРОТ	91
SHKRIMTARI	92
ПИСАТЕЛОТ	93
ИМ АТ	94
ТАТКО МИ	95
НИЈА Е VETMUAR	96
ОСАМЕНА СЕНКА	97
KASHELASHË NGA FSHATI RA KËSHITJELLË	98
ПРИКАЗНА ЗА РОДНОТО МЕСТО	100
SA TE DUA - EUROPE	102
КОЛКУ ТЕ САКАМ – ЕВРОПО	103
РОЕТ И HUTUAR	104
ЗАБОРВЕН ПОЕТ	105
KOLOS I SHKRIMIT	106
КОЛОС НА ПИШУВАЊЕ	108
AKUZOJ	109
ОБВИНУВАМ	110
VJESHTËS SË VONË	111

ДОЦНА ЕСЕН	112
FTESEË PËR KAFE.....	113
ПОКАНА ЗА КАФЕ.....	115
PREZANTIM	117
ПРЕТСТАВУВАЊЕ	118
ВЈЕРИ, ВЈЕРИ VIOLINËS.....	119
СВИРИ, СВИРИ ВИОЛИНО	120
ФАИК КОНИСА.....	121
ФАИК КОНИЦА	122
REGËTIME REFUGJATI	123
БОЛКИ НА БЕГАЛЦИТЕ	124
NË FILLIM	125
НАПОЧЕТОК.....	126
LUNDRIM NË KONË	127
ПОЕТ СО КРИТИЧКИ ПОГЛЕД И СТРАСНА ЛИРИКА	130
BIOGRAFIA E POETIT	133
БИОГРАФИЈА НА ПОЕТОТ	135

Daim Ilazi, autori i 7 vëllimeve poetike, u lind në fshatin Zhelinë ku mbaroi shkollën fillore, gjimnazin në Tetovë dhe diplomoi në Univerzitetin e Zagrebit: Arkologjinë dhe gjuhën frenge në vitin 1979.

Ka punuar 20 vite profesor në shkollën medicinale në Tetovë dhe 22 vite diplomat i lartë në Ministrinë e punëve të jashtme dhe në Ambasadat e Maqedonis së Veriut në Bern të Zvicrës, Paris, Bruksel dhe Ankara.

Është dekoruar me medaljen "Kalorës i Palmës Akademike" nga Qeveria e Francës. Ishte themelues dhe kryetar i klubit kulturor francez dhe tani është kryetar i shoqatës së shkrimtarëve Oeneum - Tetovë.

Daim Ilazi është poet tashmë i afirmuar në opinionin e gjërë publik.

Libri „Lundrim në kohë/Vremeplov,, është libri i tij i tetë.

Poeti me një vrojtim e soditje të thellë i kap imazhet karakteristike të jetës në metropole të ndryshme të Evropës, për t'i krahasuar ato me imazhe të zymta dhe botëkuptimet tona ballkanike.

Këto paralele ose më drejtë këto diferencea, autori do të dijë ti shtrojë në vargje me një mjeshtri dhe stil të veçantë duke soditur kohën dhe jetën që ka ecur para dhe kohën që ka mbetur prapa, që është vonuar... në një varg poeti thotë: paskam ecur me hapa breshke...

Dr. prof. Salajdin Salihu

Даим Илази е афирмиран поет во пошироката јавност со седум објавени книги. Стихозбирката „Lundrim në kohë / Времеплов“ е негова осма книга, двојазично издание на албански и на македонски јазик.

Даим Илази е роден во с.Желино каде завршил основно училиште, гимназија во Тетово и дипломирал Археологија и француски јазик во Универзитетот во Загреб 1979 г.

Работел 20 год. професор во мед.училиште во Тетово и 22 години висок дипломат во Министерството за надворешни работи и во Ambasadata на Република Северна Македонија во Берн, Париз, Брисел и Анкара.

Добитник е на признание „Витез на Академска Палма“ од Француската Влада. Беше основач и Претседател на францускиот културен клуб и моментално е претседател на Друштво на писатели Оенеум - Тетово.

Поетот со длабока опсервација и контемплација ги доловува карактеристичните слики на животот во различните метropole на Европа.